

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1836. 16. Jubli.

29ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

No Pensa-pilssehtas, dsittâ Kreewu semmê. 19ta Mei paschâ wehtras laifâ ugguns grehks schat pilssehtâ plohsijahs, kurras nammi, pa leelaku dalku, no' kohkeem taifiti. Zaur to' stipru wehju ugguns tik warren ahtri mallu mallâs sprukke walkâ, ka ir tee zilweki, kas schehligâ prahâ bija fakkrehjuschi pee dsehschanas palihdseht, azzumirkli itt kâ leesmâs paschâs stahweja un tik ar mohkahn wehl dabbuta isglahbtees. Pehz 3 lihds 4 stundahn jau 491 nams bija pelnu pelnôs un tee eedsihwotaji palikkuschi par ubbageem: bes pajumta un bes maises. Samette gan ihfâ brihtinâ zitti zilweki lihds 9000 rubtus un leelu teesu labbibas; bet zil mas tas wifs preeksch tik dauds nabbageem! — Un tatschu tur wehl ne weenu paschu zilweku ne redseja, kas buhtu gahjis deedeleht, jo tannî mallâ atsiht to par leelu kaunu; kâ arri swehti raksti to itt skaidri mahza, ka kauns gan effoht. (Luhk. 16, 3. — Sivr. 40, 29.)

No Permes gubbermentes, dsittâ Kreewu semmê. Solikamskes aprinki tannî zeemâ, ko sauз Ruproski, taggad dsihwo semneeks, kurram wahrds Joma Malzow, kas 28 gaddus wezzumâ un wairak kâ 5 pehdas augumâ; bet winsch bes rohkahm un tahds jau peedsimmis. Labbâ pussê winnam ir plezze naw, bet pee kreifas plezzes winnam rohkas weetâ meefas gabbals peeaudsis, kas lihds 10 tuskus garrumâ. Winsch ne fuhds wis par sawu nelaimi, bet ar kahjahm, sohbeem un ar to gabbalu, kas winnam rohkas weetâ, jau no mahm deenahm irr mahzijeas wiffus waijadfigus darbus tapatt padarricht, kâ zitti zilweki ar rohkahm. Pats few arri pastalas proht sawiht, un arri pee wisseem zitteem darbeem winnam labbi deesgan weizahs. Usturr arri sawu wezzu mahiti un peenehme wehl swefschu bahrinu par audsefni. — Kuresch zilweks winnu pats wehl ne redseja strahdajam, tas lehti ne tijzehs, ka winsch to mahkoht. Tatschu

winsch bes zitta zilwefa palihga ne ween sirgu eejuhds, bet arri nemm grohschas, tahs woi ar kreifu plezzi few pee waiga peespeesdams, woi sohbdos fanemdams, un, pahtagu arri skunstigi starp plezzes un schohda turredams, to brangi wihzina un sirgu pamuddina; wedd pats malku woi seenu us mahjahm un labbibu pee melderi. Zkweens brihnojahs, redsoht, kà knaschi winsch ar labbu kahju fakere karrohti, kad fahf ehst un ka arri maifi nomm ar kahju, to usleef us sawu rohkas gabbalinu un ar to bahsch muttê. Arri zeppuri weegli deesgan nonemm no galwas un atkal usleef. — Raug', zilwefs, tà gan arri warr dsihwoht un strahdacht, kam rohkas truhst; bet weeglaki teem gan buhs, kurreem Deems rohkas dewe un usturreja wesselas. Tapehz flawe to Kungu par winna labdarrischanu, lihds ar Dahwidu fazzidams (ds. 139, 14.): "es pateizu tew, ka es lohti brihnischli esinu darrihts; brihnischli ir tawi darbi, un to manna dwehsele gan labbi atshst."

No Ehrgames draudses, Widsemme. (8. Juhli.) Ehrgames draudse irr pawissam 206 zeemi, fur faimineeki irr eefschâ, kas kungeem klausa; feschdesmits diwâs mahjâs tahs wezzas zeenijamas mahjas-kungu weetas wehl bija wesselas, fo mahzitais scho wassaru isposhtija. No scheem 62 faimineekeem, 42 jau agrafi mahjas-kungus bija atmettuschi, bet 20 wehl schai Zurgu deenâ tohs bija meelofuschi. — No schahm 62 mahjas-kungu weetahm salaffija gan driht 6 rubtus labbas kappar naudas un leelu pulku wezzas naudas. Dabbuja arr' sudraba naudinu, fo Pohku Fehniensch Sigismund II. 1551mâ gaddâ irr lizzis falt. Nu wairs ne fur ne reds pee mums mahjas-kungu weetas; bet zittur papilnam wehl effoht: tik labbi Zggaunds, kà Latweeschds. Zittâ widdû mahjas-kungu falkoht par Wezzainu un winnu meelofoht paschâ istabâ krahfs augschâ. Zur leekoht maifi, sweestu, putru, galku un zittas ehdamas leetas un tad wiffi mahjas-kaudis eijohet abrà un astahjoht istabas durwis walkâ un funni un kalki nahkoht eefschâ to maltiti apehst. Un kad nu par kahdu brihtinu atkal nahf eefschâ, tad wisseem effoht leels preeks par to, ka Wezzains labbi paehdis! — Tà weens stahstija, kas pats ar sawahm azzim to teize redsejis. Zur gan mahzitajeem nahkfees grehti tahdu elkadeewu-kalposchanu atrast! Kas winneem tahdu mahnu tizzibu dohs sinnamu, kad paschâ istabâ mahjas-kungu meelo?! — Dhtrâ November deenâ taifohet arr' meelastu mirroneem! — Muhfu laudis naw wis tee weenigi mahnutizzigi; — papilnam

buh's arr' zittur un labbi buhtu, kad ihsti dabbutu sinnaht, kas tee tahdi un kahda winnu mahnu tizziba. Tas schehligais Deews, kas irr gaischums un kas wiffas leetas wedd gaisnâ, lai palihds, ka zilweli sah' usnemt gaismas zeku! Kristus affins lai sch'ihsta zilweku firdis no teem mirruscheem darbeem, kalpoht tam dsih-wam Deewam! — 161 —

No Parih'sches. Zanni pilssehtâ laudis taggad jo deenas paleef jo aplam-neeki. Ne fenn pee winneem ta besdeewiga mohde zehlahs, tuhlin few gattu ta isht, kad kaut kahdas behdas usnahf. Gudri jau tahdi ne mas ne warr buht, jo Salamans sawds fakkamds wahrdds (19, 8.) teiz: "kas gudrs irr, mihle sawu dwehfeli." — Pagahjuschâ mehnesi ween 6 woi 8 zilweli tur few nonahweja. Weens no gwardies saldteem few noschahwe, meitu mihlodams, kas winnu ne eeraudisja. Zaur trescha behnina lohgu tih'schi us eelas isweedahs atkal zits wihrs, firms, jau 80 gaddus wezzumâ, un 60 gaddus deenejis par pastes-wihru; un deht kain? — Jesus wahrds ne apzerreja: "jums ne buhs suhditees deht usturra," bet bailojahs, ka kehni'sch winnam ne doh'schoht schehlastibas maifi lihds gallam. Un wehl zitti wihris'chi un arri seewis'chi pehz zittahm wainahm us zittu wihs'i few dewe nahwi. Deews lai taf jel katru zilweku schehligi pa-farga no tahda aplamibas un besdeewibas!

Pahr to fwefchu tautu Aleit-fallas.

Zai juhrâ starp Kamschatkas semmi un Seemet-Ameriku, ne tahf no Sih-neseru rohbescheem, rohnahs daschas fallas, kas Kreewu Reiseram peederr un kurreu wahrds irr Aleit-fallas. Pahr scho fallu eedsihwotajeem un winnu eersachahm schoreis lassitajeem sinnu doh'sim. Usnemmeet, mihli draugi, scho sinnu ar labbu prahtu; juhs zaur winnu no jauna samanniseet, kâ gruhti un nelaimigi dsihwo laudis tahdâ weetâ, kur wehl tumfiba un nepraschana. Schee falleneeki gan irr no Kreewu tautas; bet Kreewu tikkumi un klahschana teem truhf't. Winni sawu apgehrbu taifa no putnu un siwju ahdahm un mahjoh-klus eefsch semmes buhwe. Sawus mahju-riklus taifa no kohkeem, ko juhra ismett un no gleemeschu wahkeem; zittus sapinn no salmeem un zittahdeem steebreem. Maschi un zirri winneem naw no dselses woi tehrauda, bet tee irr assi akinini, ko kaktis few sagahda. Winni ehd wiffahdus sawas semmes sweh-rus, tâpatt kautus, kâ arri nosprahguschus un puff-sapui'schus; un ko tuhlin apesh't ne spehj, to saufâ gaisâ schahwe un us preekschdeenam pataupa. Arri siwis un putnus labpraht ehd; bet kad putnu ferschana, sweijofschana, woi swehru meddischana ne isdohdahs, tad baddu remde ar stahdu saknehm un negahrdeem kohku augteem. Kad putnu perrefli ar behrneem useet, tad teem spahrnus fa-lausa, itt kâ gribbedami, lai ne weens ne fkreij prohjam, bet winnu semmê paleef. — Arri leppotees un puschfotees winni mihfo, bet to darra us tahdu fa-wahdu wihs'i, ka katram zittam zilwekam jasmeij. Sprausch affus kavlus deg-

gona un luhpâs, ne behdadami pahr sahpehm; taifa sawâ ahdâ daschahdas sîhmes un drehbehm eesprausch putnu kaahpus, gleemeschus, putnu spalwas un mattu sprohgas. — Winnu tikkumi naw teizami. Sweschineekam tee nekahdu gohdu neds labfirdibu parahdoht un ikkatram eenaidneekam launu ar launu atmaksajoht. Behrni pascheem saweem wezzakeem nekahdu zeenischyanu nei gohdu dohdoht. Jhfi falkoht: wiini irr tumschi, negohdigi un nikni laudis, kam ne kahdi likkumi, neds teefataji naw. Kad kahds nabbags irr nomirris, tad to eetinw maschâ, woi tam uswelk kaschohku un tad semmê eeruschina. Bet baggati ar saweem amata-rihkeem gohdam teef eelikti leelâ muldâ un pazelti us kohka daschahm, kas stahwu eesprausti semmê, un tà wiini paleef wirs semmes.

— 8 — n.

Zwas mihklas usminna: Apfehcs laufs.

3fcha mihkla.

Woi finni, ka no semmes esmu dsimmiß, Nehz zilweks man irr gaisâ nolizzis;
 Un ka man ugguns dshiwu darrijs, Wisspehdigi par zeetu afminu,
 Bet ka eefsch uhdens mirstohet esmu grim- No laudis daudstreif mekle, palikku.
 mis? — B.

Sinna, zil naudas 14. Juhli-mehn. deenâ 1836 eefsch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. K.	Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. K.
1	puhru rudsu, 116 mahrziaus smaggu	1 40	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	5 20
—	meeschu, 100 mahrzia. smaggu	1 10	—	tabafa	1 —
—	kweeschu, 128 mahrzia. smaggu	1 80	—	fweefta	1 80
—	ausu	— 75	—	dselses	— 65
—	sirau	1 60	—	linnu, frohna	2 20
—	rupju rudsu = miltu	1 40	—	brakka	2 —
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 —	—	kannepu	— 80
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2 20	—	schikhtu appinu	2 —
—	meeschu = putrainu	1 90	—	neschikhtu jeb prezzes appinu	1 30
—	eefala	1 20	—	muzzu filku, egli muzzâ	6 30
—	linnu = sehklas	2 50	—	lasdu muzzâ	6 50
—	kannepu = sehklas	1 50	—	smalkas fahls	4 —
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	3 —	—	rupjas baltas fahls	4 10
barrotu	wehrschi gaku, pa pohdu	1 —	—	wahti brandwihna, pussdegga	8 —
			—	dimdegga	10 50

Weenu sudraba rubli warreja dabhuht par 357½ kapeikeem warra naudas.

Elhds 14. Juhli pee Rihges irr atnahkuschl 654 fuggi un aisbrautuschl 587.

Wrihw drikkcht. No juhrmallas-gubbernemtu augstas waldischanas pusses:
 Dr. C. E. Napier sky.